INGLIS HÁM QARAQALPAQ TILLERINDEGI “INSAN” KOMPONENTLI FRAZEOLOGIZIMLERDIŃ SALÍSTÍRMALÍ ANALIZI

Xudaybergenov Azamat Abdikalıkovich – *filologiya ilimleri boyınsha filosofiya doktorı, docent*
azamatxudaibergenov@gmail.com
Ájiniyaz atındaǵı Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı

СОПОСТАВИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИХ ЕДИНИЦ С КОМПОНЕНТОМ "ЧЕЛОВЕК" В АНГЛИЙСКОМ И КАРАКАЛПАКСКОМ ЯЗЫКАХ

Худайбергенов Азамат Абдикаликович – *доктор философии по филологическим наукам, доцент*
Нукусский государственный педагогический институт имени Ажинияза

COMPARATIVE ANALYSIS OF PHRASEOLOGICAL UNITS WITH THE COMPONENT “HUMAN” IN THE ENGLISH AND KARAKALPAK LANGUAGES

Xudaibergenov Azamat Abdikalikovich – *Doctor of Philosophy in Philological Sciences, Associate Professor*
Nukus state pedagogical institute named after Ajiniyaz

Tayanch so‘zlar: frazeologik birlik, baholovchi komponent, emotsional komponent, ekspressiv komponent, konnotatsiya, lingvokulturologiya.

Rezyume. Maqolada ingliz va qoraqalpoq tillarida inson xarakterini ifodalovchi frazeologik birliklarning qo‘llanilish xususiyatlari ko‘rib chiqiladi. Asosiy e’tibor frazeologik birliklarning qiyosiy-semantik tahliliga, shuningdek, ularning ma’nosining baholovchi, emotsional va ekspressiv komponentlarini aniqlashga qaratilgan. Insonni tavsiflovchi frazeologik birliklar baholash ma’nosining xarakteriga ko‘ra ijobiy, salbiy va neytral guruhlarga tasniflanadi. Ingliz va qoraqalpoq tillari frazeologik tizimlarining o‘xshash va farqli jihatlarini belgilovchi integral va differensial semalarga alohida e’tibor qaratilgan.

Ключевые слова: фразеологическая единица, оценочный компонент, эмоциональный компонент, экспрессивный компонент, коннотация, лингвокультурология.

Резюме. В статье рассматриваются особенности употребления фразеологических единиц, обозначающих характер человека, в английском и каракалпакском языках. Основное внимание уделяется сравнительно-семантическому анализу фразеологических единиц, а также выявлению оценочного, эмоционального и экспрессивного компонентов их значения. Фразеологические единицы, характеризующие человека, классифицируются по характеру оценочного значения на положительные, отрицательные и нейтральные группы. Особое внимание уделяется интегральным и дифференциальным семам, определяющим сходства и различия фразеологических систем английского и каракалпакского языков.

Key words: phraseological unit, evaluative component, emotional component, expressive component, connotation, linguoculturology.

Summary. The article examines the use and semantic features of phraseological units denoting human character in the English and Karakalpak languages. Particular attention is paid to the comparative semantic analysis of phraseological units and to the identification of evaluative, emotional, and expressive components of their meaning. The phraseological units describing human character are classified into positive, negative, and neutral groups according to their evaluative meaning. Special attention is given to the integral and differential semes that determine the similarities and differences between the phraseological systems of English and Karakalpak.

Kirisiw. Házirgi zaman lingvistikalıq izertlewleriniń tiykarǵı ózgesheliklerиniń biri milliy-mádeniy táreplerdi tereńirek úyreniwge úlken dıqqat awdarılıwı bolıp esaplanadı. Sebebi, til mádeniyattıń tiykarǵı quram bólegi sıpatında dástúriy, mádeniy-tariyxıy maǵlıwmattı da, házirgi dáwirge tán faktlerdi de ózinde sáwlelendiretuǵın hám saqlaytuǵın áhmiyetli qubılıs bolıp tabıladı.

Insan xarakterin ańlatıwshı FB-lerdiń (maqalada usı shártli qısqartpadan paydalanıladı) mánisindegi bahalaw komponenti (maqullaw yamasa maqullamaw bahası) usı frazeologiyalıq birliklerdiń tiykarǵı konnotativlik mánisi bolıp esaplanadı hám bul onıń sociolingvistikalıq tábiyatı menen belgilenedi. Hár qıylı mádeniyatlarda hám hár qıylı dáwirlerde jaqsılıq penen jamanlıq, unamlı hám unamsız túsinikler hár túrli túsinilgen. Hár bir jámiyet aǵzaları birdey qubılıslardı, olardıń ulıwma tárepinen qalay túsiniliwine qaramastan, individual tárizde bahalaydı. Usıǵan baylanıslı frazeologiyalıq birliktiń mazmunında unamlı hám unamsız bahalar teńdey birlesedi.

Frazeologiyalıq mániniń subyektiv-bahalaw elementi adamlardıń júz bergen waqıya-qubılıslarǵa differencial reakciyası nátiyjesinde olarǵa unamlı yamasa unamsız baha beriwine sebepshi boladı, bul FB-niń semantikalıq strukturasında integrallanǵan halda bar boladı. Ádette, frazeologiyalıq mániniń unamsız, unamlı hám neytral komponentleri ajıratıladı. Olardıń tiykarında qanday da bir qubılıstı ayıplaw, maqullaw yamasa maqullamawdıń anıq ańlatpası bolmawı, ulıwma qabıl etilgen bahanıń atap ótiliwi (biziń izertlewimizde insanǵa semantikalıq baǵdarlanǵan, onıń sıpatların, qásiyetlerin, insan iskerliginiń kórinislerin bildiretuǵın) óz sáwleleniwin tapqan [7:77].

Mániniń bahalaw komponenti menen onıń emocional komponenti óz ara tıǵız baylanıslı boladı. Emocional komponent - bul frazeologiyalıq mánidegi sezimler hám emociyalarǵa baylanıslı máni. Kóp muǵdardaǵı FBlerdi salıstırmalı úyreniw sonı kórsetedi, FBde sezimlerge tán mániniń hár túrliligi baqlanadı. Olarda ápiwayı ayıplawdan

baslap jek kóriwge hám qayǵırıwǵa shekemgi sezimler sáwlelenedi. Kópshilik jaǵdaylarda emocional komponentti sózliktegi stilistikalıq belgiler (sógis sóz, dóreki, kinayalı, erkeletiw hám t.b.) kórsetip turadı, biraq sózlikshiler bul jaǵdaylardı belgilewde júdá ixtiyatlı boladı. Bunnan tısqarı, eger frazeologiyalıq mániniń komponenti kontekstke baylanıslı bolmaǵan mánisti ańlatsa, ol tilde usı frazeologizmge júklengen tiykarǵı mánisti bildiredi. Sol sebepli de frazeologizmniń emocionallıǵın anıqlawda leksikografiyalıq maǵlıwmatlarǵa súyengen halda intuitiv belgilew eń durıs jol esaplanadı. Sebebi ádebiyatlardan alınǵan mısallar frazeologiyalıq semantikada bar bolǵan mánilerdi tastıyıqlaw wazıypasın atqaradı. FBlerdiń semantikasında bahalaw hám emocional komponentler mánileri óz-ara tıǵız baylanısqan. Bul qubılıs sonıń menen túsindiriledi, qanday da bir qubılıs insan tárepinen bahalanǵanda, oǵan shaxstıń emocional qatnası, ishki sezimleri sáwlelenedi, biraq onda shaxstıń konnotativ bahalaw komponenti ayırım jaǵdaylarda ǵana jetekshi komponent sıpatında qatnasıwı múmkin [8:55].

Metodlar. Frazeologiyalıq birlikler semantikasında ekspressiv komponent emocional hám bahalaw komponentleri menen tıǵız baylanısqan bolıp, konnotaciyanıń áhmiyetli elementi bolıp esaplanadı. Frazeologiyalıq mánide ekspressivlik emocional-bahalaw elementiniń intensivlik dárejesin bildiriwshi retinde júzege shıǵadı. Bizińshe, ekspressivlik kórsetkishi til birliginiń semantikalıq komponenti sıpatında intensivlikte, yaǵnıy ayırım belgi, háreket, sıpatlardıń joqarı dárejede ańlatılıwında kórinedi [6:127].

Ekspressiv komponent frazeologizmlerdiń pútin, ajıralmas anıqlamalarında esapqa alınıwı múmkin; ol FB semantikasında qatnasıwı da, qatnaspawı da múmkin. Sózlik anıqlamalarında ekspressiv komponent leksikalıq birlikler járdeminde ashıp beriledi, yaǵnıy leksikalıq birlikler járdeminde belginiń normaǵa salıstırǵanda artıqmashlıǵı bildiriledi. Intensifikatorlar retinde tilde ráwishler (ásirese ráwishtiń dárejeleri), kelbetlikler, atlıqlar yamasa ózinde «intensivlik» semasına iye bolǵan yaki semantikasında kúsheytiwshi element (ekspressivlik) wazıypasın atqarıwshı feyiller qollanıladı.

Mısalı: *be at (deadly) feud with smb. // birew menen iyt penen pıshıqtay bolıw*; *fult (stewed) to the gills // ayaǵında zorǵa turadı*; *money-bag // dáwleti tasqan; dúnyaǵa batqan* (“bay adam”); *as poor as a church mouse // hadaldan tawıǵı, haramnan pıshıǵı joq* (*“júdá kámbaǵal adam”*) [2], [1:117].

Solay etip, máni intensifikatorı eksplitsit yamasa implitsit ańlatılıwı múmkin.

Kópshilik jaǵdaylarda frazeo-semantikalıq kishi toparlardı talqılawda ekspressiv komponentti ajıratıw ushın semantikalıq oppoziciyalardı anıqlawǵa háreket etiw kerek, bunda frazeologizmlerdegi ayırım belgiler basqalarına qaraǵanda kúshlirek ańlatılıwı múmkin.

A.V.Kuninniń kórsetiwinshe, «Frazeologiyalıq stilistikanıń az úyrenilgenligi, hár qıylı stilistikalıq qatarlardıń háreketsheńligi, mısalı, neytral hám kitabıy, sóylew hám jargon, sonday-aq, qollanıw normalarınıń ózgeriwi ol yamasa bul frazeologizmniń qaysı funkcional stilge tiyisli ekenligin anıqlawda qıyınshılıq tuwdıradı» [8:87].

Soǵan qaramastan, konnotaciyada funkcional-stilistikalıq túsinik júdá anıq ajıralıp turadı. Bul jaǵday, óz gezeginde, ózgeriske de ushırap turadı, kópshilik FBler óziniń qollanılıwınıń keńligi menen jargonlardan neytralǵa aylanadı, basqaları gónerip, qollanıwdan pútkilley shıǵıp ketedi. Sonıń menen birge, semantikalıq jaqtan adamǵa baǵdarlanǵan frazeologizmlerdiń kópshiligi inglis tilindegi mánilerine sáykes keledi. Biraq kóp mánili frazeologizmlerdiń semantikalıq strukturasın qarap shıqqanda, olardıń mánilik ózgesheliklerиniń parıqların aytpay ketiw múmkin emes. Ayırım jaǵdaylarda FB-lerdiń kóp mánililigi ekinshi jıljıwdıń nátiyjesinde payda bolsa, demek, bunday frazeologizmlerdiń mánilerin bir frazeo-semantikalıq kishi toparǵa tiyisli dep aytıwǵa boladı. Basqa bir jaǵdaylarda, bir frazeologizmniń parıqlawshı semaları bir neshe bolsa, olardı bólek kishi toparlarǵa ajıratıw zárúr [5:110].

Máselen, *good faith* – qaraqalpaq tilinde: *niyeti dúziw* frazeologizminiń birinshi mánisi *“hújdanlı, hadal, hadal arzıwlar”* bolıp, ol *“hadallıq”* kishi toparına tiyisli bolsa, ekinshi mánisi *“sadıqlıq, isenimlilik”* kishi toparına tiyisli boladı.

Bust (rupture) a gut – qaraqalpaq tilinde: *ishegi úzildi* frazeologizmi *“qarnı jarılıw (kúlkiden)”* mánileri menen insan minez-qulqın bildiretuǵın toparǵa tiyisli bolsa, ekinshi mánisi menen insan jaǵdayın bildiretuǵın FBler toparına kiredi.

Up the pole – qaraqalpaq tilinde: *“Esin joytqan; esin bilmeydi”* FBniń birinshi mánisine qaray (tenteklew, ruwxıy keselleniw, aqıldan azıw) insannıń ruwxıy jaǵdayı toparına kiredi, ekinshi, yaǵnıy “*más*” mánisi menen máslik jaǵdayın ańlatadı [3], [1:45].

Demek, kóp mánili FBlerdiń tiller aralıq sáykesligi quramalı xarakterge iye. Bir mánili FBlerdiń tiller aralıq sáykesligi bolsa ápiwayı kóriniske iye. Bunday sáykeslik qatnasları hár bir frazeologiyalıq mániste bólek júzege shıǵıp, frazeo-semantikalıq dárejeniń ózine tánligin sáwlelendiredi. Sonlıqtan da, kóp mánili FBlerdiń tiller aralıq sáykesligin onıń ayırım mánileri jıyındısınıń tiller aralıq qatnasları túrinde kóz aldımızǵa keltiriw múmkin.

Nátiyjeler. Biziń jumısımızda FB-ler mánisleri boyınsha hár qıylı frazeo-semantikalıq klasslarǵa, toparlarǵa hám kishi toparlarǵa bólingen.

Insan minez-qulqın ańlatatuǵın frazeologiyalıq birlikler

Izertlewimizde insan minez-qulqın ańlatatuǵın FBdı bólek toparlarǵa kirgiziw boyınsha ólshemlerdi islep shıǵıw hám eki tildiń frazeologiyalıq sistemasınan usı ólshemge sáykes keliwshi FBlerdi ajıratıw wazıypası rejelestirilgen. Bul mashqala “insan minez-qulqı” túsiniginiń quramalılıǵı sebepli jáne de qıyınlasadı. Psixologlar minez-qulıq túsinigine insan psixikalıq turmısınıń barlıq kórinislerin “shaxs” hám “minez-qulıq” túsinikleriniń uqsaslıǵı tiykarında bir qubılısqa tiyisli dep qaraydı. Biraq bunday túsiniw frazeologizmlerdi tańlawda tiykar retinde qabıl etiwge imkaniyat bermeydi, sebebi bul izertlew materialların sheksiz keńeytiwi múmkin hám onı tereń hám anıq analizlewge qolaylılıq tuwdırmaydı [5:26].

Unamsız mánili frazeo-semantikalıq qatarlarǵa tán bolǵan FBlerden mısallar keltiremiz: Ulıwma mánisi “eki júzlilik, munafıqlıq” bolǵan frazeo-semantikalıq kishi toparǵa tiyisli FBler: *a double game; play a double game; show a false*; *look one way and row another; cry with one eye and laugh with the other; shoot at a pigeon and kill a crow*. Qaraqalpaq tilinde: “*eki júzli insan”* mánisinde qollanıladı.

«Menmenlik, kekkeyiwshilik» mánisindegi frazeo-semantikalıq kishi toparǵa tiyisli FBler: *cock one's nose* (awızeki. *hold up one's nose*); *come captain Stiff over smb; throw one's weight about strut (swell) like a turkey-cock: be unwilling to call the king one's cousin;* qaraqalpaq tilinde: *murnı aspanda; ózin kórsetiw (ǵaz júris qılıw; quyrıǵın túsiriw (jayıw); fasonın (kórinisin) saqlaw (kimnińdur aldında).*

Ulıwma mánisi «zalımlıq, miyrimsizlik» bolǵan frazeo-semantikalıq kishi toparǵa tiyisli FBler: *King Stock; drop (weep) millstones (one's eyes drop millstones) (ekinshi mániste); to out-Herod Herod;* (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: *qısqıǵa alıw; qattı eziw, ayamay jumsaw; tas-talqan etiw, joq etiw); jer betinen óshiriw, kúlin kókke suwırıw*).

«Maqtanshaqlıq» ulıwma mánisine baylanıslı frazeo-semantikalıq kishi toparǵa tiyisli FBler: *be a lot of noise; shoot (throw) the bull; spend (waste) breath (one's breath);* (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: *gápi hawaǵa ushtı*; *a man (a person) of many words;* (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: sózge sóltek ("*tilge nasaq*; antonimiyalar dúziw (birinshi mániste); *tildi sharlaw* (birinshi mániste); *tilin bosatıp jiberiw"*);

Ekspressivlik konnotaciya tómendegi frazeologizm-lerdiń konnotaciyalarında kózge taslanadı: inglis tilinde: *shake in one's shoes; be afraid of one's (one'sown) shadow; have one's heart in one's mouth; shake (shiver) in one's boots; (as) timid as a hare; slop to took at a fence; a yellow streak;* (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: *júregi qwzına keliw, júregi jarılıw, húrreyi ushıp ketiw, janı qal, ayaǵın qolına alıp juwırıw, aldı-artına qaramay juwırıw*.

"Jek kóriw, áshkaralaw" sıyaqlı emocional konnotaciya mánis túrlerin tómendegi frazeologizmlerde kóriwge boladı: *be afraid of one's (one'sown) shadow:* qaraqlpaq tilinde: *óz kóleńkesinen qorqıw; tamırları qaltıraw.*

Solay etip, inglis hám qaraqalpaq tillerinde ulıwma mánileri menen insannıń xarakterli belgilerin bildiriwshi frazeo-semantikalıq kishi toparındaǵı frazeologiyalıq birliklerdiń (FB) semaların salıstırmalı tallaw tiykarında hár eki tilge tán integral hám differencial semaları anıqlandı, olardıń nátiyjeleri hár eki tilde de úyrenilip atırǵan materiallarda tiller aralıq uqsaslıqtıń bar ekenligin dálilledi.

Insannıń unamlı minez-qulq belgilerin bildiriwshi FBler. Bul toparǵa frazeologiyalıq mánileri unamlı subyektiv-bahalaw komponentine iye bolǵan FBler kiredi, yaǵnıy olar insan xarakteri belgileriniń jámiyetlik turaqlı kórinisi sıpatında maqullaw mánisin bildiretuǵın FBler bolıp tabıladı. Olardıń muǵdarı unamsız bahanı bildiretuǵın FBlerge salıstırǵanda ádewir az. Eń kóp muǵdardaǵı frazeo-semantikalıq kishi toparlardı «Salmaqlılıq (basıqlıq)» ulıwma mánisindegi FBler quraydı: possess one's soul; keep one's balance; bat an eyelid; not to bat an eyelid; keep (observe) measure (measures); put a good face on something; «óziniń qolında uslap turıw» (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: moynına arqan salıw, moynına minip otırıw) [4:52].

Muǵdar jaǵınan keyingi frazeo-semantikalıq kishi topar – «Mártlik» ulıwma mánisindegi FBler bolıp tabıladı: *take smth. well; take it on (he chin; fear and colours; high blood; be free of one's flesh*; (bahadır adam mánisinde) (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: *er júrek; dáw júrek*).

Hár eki tilde de kóp muǵdardı quraytuǵın frazeo-semantikalıq kishi topar, bul – «shın sózlilik, tuwrı sózlilik» mánisindegi frazeologizmlerdir: shin júrekten aytıw (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: *tuwrı sózli, betine basıw*).

«Miynetsúygishlik» mánisindegi frazeo-semantikalıq kishi toparǵa tómendegi FBler kiredi: *have one's heart in one's work; be a devil to work; a wilting horse; work one's head off; put some ginger into; (as) busy as a bee (busy, as a bee; work double tides – work at high pressure; work up to the collar: take off one's coat*; *belin búkpey islew*; (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: *belin jazbay islew*).

Frazeologizmler arasında «Ǵárezsizlik (erkinlik)» ulıwma mánisi menen ajıralıp turatuǵın hám óz aldına frazeo-semantikalıq kishi topar quraytuǵın FBler: *go it alone; hoe one's (one's own) row; stand on one's own bottom; a self-made man; do for oneself; be fond of one's own way; go on one's own hooks;* (salıstırıń: qaraqalpaq tilinde: ózi biy ózi xoja; erkin qus; tórt tárepi qubla).

Talqılaw. Salıstırılıp atırǵan tillerdegi kem ushırasatuǵın frazeologizmlerdi ajıratıw barısında insannıń unamsız belgilerin bildiretuǵın FB-lerge salıstırǵanda onıń unamlı belgilerin bildiretuǵın FB-ler usı konsepttiń eń parıqlı belgilerin de ashıp beretuǵını hám ańlatatuǵını baqlandı. Mısalı, inglis tilinde «sadıqlıq», «ádillik», «matanatlılıq» mánislerindegi frazeologizmler kem ushırasatuǵın frazeologizmler esaplansa, qaraqalpaq tilinde «shın kewillilik», «dilkeshlik» mánislerindegi frazeologizmler usı túrge kiredi.

Real barlıqqa baha beriw qatnaslarınıń sáwleleniwi insan sanasında keshirmeler sıpatında ámelge asadı. Sananıń reflektorlıq xızmeti nátiyjesinde aqılıy pikirlew háreketi júz beredi hám usı keshirmelerge tán túsinikler (turmıs kórinislerin, formaların) bahalaw ólshemi retinde payda boladı, olar «jaqsı-jaman», «paydalı-zıyanlı», «unaydı-unamaydı» qarama-qarsılıǵında bahalanadı.

Emocional xarakterdegi ulıwmalastırılǵan bahalardı ekige bóliw múmkin: unamlısına – ullılaw hám erkeletiw, unamsızına – kemsitiw hám qopallıq etiw. Bularǵa jáne unamlı yamasa unamsız bolıwı múmkin bolǵan kúsheytiwshi bahalar qosıladı. Emocional bahanı sáwlelendiriwshi leksikalıq birliklerdiń ózgesheliklerin «emocional ton» dep ataw ádetke aynalǵan, bul bolsa «stilistikalıq boyaw» termini sebepli payda bolatuǵın qolaysız associaciyalardan qashıw imkaniyatın beredi.

Emocional ton individual konnotaciyalardan parıqlı túrde usı tilde sóylewshiler tárepinen tán alınadı hám túsiniledi. Emocional tonǵa iye birlikler bolsa baha beriwdi júzege keltiretuǵın til birlikleri bolıp esaplanadı.

Juwmaq. Til óz tábiyatı hám mánisine qaray antropocentrik, etnotsentrik, ekotsentrik, sociocentrik qásiyetlerge iye bolıp, onda sol tilde sóylesiwshi til ieleriniń milliy ózgesheligi, mentaliteti, dúnyanı túsiniliwi, sanası hám dúnyaqarası, milliy qádiriyatları, mádeniyat kodları óz sáwleleniwin tabadı. Bul qubılıs frazeologiyalıq birlikler sistemasında da ózine tán tárizde sáwlelenip, ásirler dawamında jasaydı hám jámiyet, shaxs, millet haqqındaǵı maǵlıwmatlardı verballastırıwshı belgiler sıpatında kórinedi. Onıń orayında «insan» konceptiniń mánis-mazmunı jaylasqan bolıp, ol keltirilgen ekstralingvistikalıq hám etnolingvistikalıq faktorlardıń barlıǵı menen tikkeley yamasa janapay baylanısta hám qatnasta boladı. Bular bolsa úyrenilip atırǵan hár eki tildiń frazeologiyalıq birlikleriniń strukturalıq-semantikalıq kategoriyaları mazmunında óz sáwleleniwin tabadı.

Ádebiyatlar

1. Ешбаев Ж. Қарақалпақ тилиниң қысқаша фразеологиялық сөзлиги. – Нөкис: «Қарақалпақстан», 1985.
2. Longman Dictionary of English Idioms. – Repr. Harlow; – Longman: «Longman», 1980.
3. Siefring J. Oxford Dictionary of English Idioms. – Oxford: Oxford University Press, 2004.
4. Weinreich U. Problems in the Analysis of Idioms: Substance and Structure of Language. – Berkley and Los Angels: University of California Press, 2004.
5. Алеева Г.У. Сопоставительный анализ фразеологических единиц, характеризующих внешность человека в английском и турецком языках: Автореф. дис. … канд. филол. наук. – Казань: КГУ, 2009.
6. Амосова Н.Н. Основы английской фразеологии. – Ленинград: Изд. ЛГУ, 1963.
7. Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию. – Москва: «Наука», 1985.
8. Кунин А.В. Курс фразеологии современного английского языка. – Москва: «Высшая школа», – Дубна: «Феникс», 1996.